

balzam
tve) et varnost
du, napenja- prečavlj- bolečina sti itd.
ni bolesti, klenje ali enica K 6- edino priste azilo pulah, ranak rste, 2 domij na apotezna logatcu

števca izhaja vsaki petek, dafiran z dnevom naslednje nedelje.
Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krome, za drugo inozemstvo se računa naročnino z ozirom na visokost pošiljanja Naročnino je plati naprej. Posamezne števce se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravljivo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljublj!

Stajerc.

"Kmečki stan, srečen stan!"

Štev. 25.

V Ptiju v nedeljo dne 19. junija 1910.

XI. letnik.

Slovenska „politika.“

Pred okroglo 10 leti je izšla prva številka našega lista „Stajerca.“ Bila je iskra v sodnodišču! In neki slovenski kmet nam je takrat pisal: Ena sama številka „Stajerca“ napravila je več koristi nego celi letniki ostalega slovenskega časopisa. Neki slovenski krčmar pa je pribil prvo številko „Stajerca“ na vrata svoje hiše in je rekel: Naj vsi čitajo resnico, ki se jo doslej noben slovenski list ni upal izpogovoriti. Zakaj to pripovedujemo? Mi se res ne bahamo, da živi naš list že deset let, čeprav so nasproti vsako leto desetkrat prorokovali, da gré z nami h koncu. Ej, mi se ne hvalimo, kajti naši uspehi in naše zmage so nam hvale dovolj. Povedati hoteli smo le dejstvo, da je naš „Stajerc“ ugodil veliki potrebi slovenskega ljudstva. Rekli so, da je naš list bič za sovražnike ljudstva, — in mi smo odkrivali rak-rane na tpleta izmognega ljudstva, mi smo odkrivali umazanost in blato, ki se je špirilo v pozri „rešitelja naroda“, — mi smo bili podobni stravniku, ki se ne vstraši odrezati nogo boljšini, ako vè, da je bolnikovo življenje od tega odvisno . . . Naši sovražniki mečejo v divjem sovražtu strup na nas, ali tega ne morejo zanjati, da smo mi vedno za ljudstvo delali, da se nismo pred nikomur vstrašili . . . Budite, starci, bojevni smo bili, in vse blato, ki so ga na nas metali, padlo je na napadalce same nazaj . . .

Odkrito povemo: „Stajerc“ bi ne bilo treba, ako bi imela slovenska „politika“ le količaj ljudskega, gospodarsko koristnega na sebi. Ali ta slovenska „politika“, bolje rečeno: ta politika slovenskih zatiralcev in izkorisèevalcev je morala najdeti živahnji odpor. In „Stajerc“ ne pomeni drugoga, nego odločni in brez obzirni boj proti tistim, ki zlorabljo narodnaške prazne besede v svoje namene, ki ženejo ljudstvo v prepad, ki so krivi beraštvu slovenskega ljudstva . . . Tako je „Stajerc“ moral priti in ko bi ga pred 10. leti ne bi bili ustavili, potem bi se ga moralno danes uresničiti . . .

Slovenska „politika“ . . . Tisti, ki našega slovenskega ljudstva ne poznajo ali pa slabpo poznavajo, vrezali so temu vbojem ljudstvu vse grehe slovenske „politike“ na rovež. Mi pa poznamo to slovensko ljudstvo na spodnjem Štajerskem in Koroškem. Mi vemo, da je ljudstvo samo nedolžno nad gradimi grehi prvaške „politike“. Mi vemo, da je ljudstvo samo v svojem srcu tej nesrečni „politiki“ nasprotno, — in mi vemo, da nikdo slovenskemu ljudstvu toliko sramote in škode naredil ni, nego slovenski „političarji“ . . . Zato govorimo v imenu ljudstva, ako nastopamo odločno proti tej brezvestni prvaški hujšarji, ki se špiri pod imenom „slovenske“ ali celo „vseslovenske“ politike . . .

Kaj za sto vragov je na tej „slovenski politiki“? Pred par desetletji, ja celo pred par

leti je bila ta „politika“ vsaj na jeziku „cesarska“, „avstrijska“, „zvesta domovini“ in „vneta za gospodarski napredok“ . . . Ej, jokali bi lahko krvave solze nad temi časi! Geslo „oèeta Slovencev“, kranjskega dr. Bleiweissa, se je glasilo po pruskom vzoru: „Vse za vero, dom, cesarja“ . . . In v par letih se je vse spremeno. Prvaki so v divjem sovraštvu vrgli vse nekdanje vzore čez krov, udali so se edino zagriženi narodnjaški gonji, — pregnati hočejo Nemce in Nemcem prijazne Slovence, da bi imeli potem priliko, izkorisèati „verno slovensko ljudstvo“ do mozga in kostij. Iz tega vzroka so prvaški politikasti prièeli v Štajerskem deželnem zboru na komando čeških veleizdajalcev s svojo brezvestno obstrukcijo, — iz tega vzroka so se slovenski poslanci v državnem zboru združili s češkimi nasprotniki Avstrije, z Rusi in Srbji, — iz tega vzroka so prvaki v Ljubljani vrgli cesarjevo sliko iz okna in jo nadomestili z ouralskega prestolonaščednika, — iz tega vzroka so v času nevarnosti srbske vojne po ljubljanskih ulicah vpili „živijo Srbija“ — — ali naj nadaljujemo? Vso to je znano . . . Prvaška „politika“ hoče iz slovenskega ljudstva napraviti narod protiavstrijskih ustašev!

V teh oblikah se giblje slavna „slovenska politika“. In ljudstvo? To ljudstvo gleda z otroškimi očmi na svoje „rešitelje“ in trpi v bedi in umira v lakotih . . . Kajti tudi v gospodarskem oziru so prvaki slovenskemu ljudstvu le grozovito škodovali. Z bojkotom Nemcev so povzročili nemški bojkot: nemški kupci kmetijskih pridelkov ne pridejo več v naše pokrajine. Bojijo se tolovaških napadov na rodnaške bande, ne pestijo se zaničevati v deželi, kjer pestijo svoj denar. Prvaki seveda se temu smeijo, — slovenski, nedolžni kmet pa trpi v revščini in plačuje s svojim trpljenjem grehe prvaške politike. Kako velikanska je beda v slovenskih pokrajinah, gmotna in duševna beda, — in kdje je krije? Prvaki so zabranili slovenski mladini, da se nemščine uči, prisiliли pa so to mladino, da se izseljuje v Ameriko in Nemčijo, — prvaki so pridigovali bojkot proti Nemcem, njih lastni „narodni“ trgovci pa so Nemcem ceneje prodajali nego Slovencem, — prvaki so delali „kšefte“ z Nemci, slovenskim kmetom pa so to prepovedovali, — prvaki so ljudstvo gnali v prepad in danes je veliko zamulenega . . . Danes troščajo slovensko ljudstvo z „narodnimi“ frazami, ali pomagalo to nikomur ne bode!

„Slovenstvo“, ej „slovenstvo“, to je tej gospodi prva in zadnja beseda! In zdaj so prièeli v „narodni obrambi“ delati. Slovencem na Štajerski in koroški jezikovni meji pošiljajo stare časopise, da jih „rešijo“. Denar nabirajo za „obmejne slovenske brate“, podelijo pa ta denar korumpiranim „kšefts“-politikom. Kranje vabijo na Koroško in Štajersko, da naj posestva nakupujejo in s pomočjo kranjsko-hrvatskih dežurnih zavodov se jim to tudi posreči. Ali posledica? Kranjski hujšački in sebičneži ogolju-

fajo naše kmete za njih gozdove, potem pa podirajo te gozdove in — kjer je bila krasna pokrajina, je v par letih žalostna puščava . . .

Takšna je posledica prvaške „politike“! Bodite Slovenci, ali ne pustite se gospodarsko in duševno ubiti! Prvaki vas hočejo v gospodarskem oziru na beraško palico spraviti, v političnem oziru pa vas hočejo prisiliti v protiavstrijsko veleizdajstvo . . .

Mi vemo, da ljudstvo tej politike ne bude sledilo! In tako je prvaška gonja le nekaj mimoidočega, nekaj, kar nima stalnega pomena! Ljudstvo mora premagati ljudske zapeljive!

Politični pregled.

Politični položaj. Danes, ko te vrstice pišemo, se bode na Dunaju mnogo velepomembnega odločilo. Gré se namreč za obstoj vlade barona Bienertha, ki zamore čez vprakanje italijanske univerze pasti. Morda poročamo v prihodnji številki že o novi vladi.

Koliko košta avstrijsko vojaštvo? Povprečno košta en mož avstrijske armade na leto: pri infanteriji 445 K, pri lovcih 452 K, pri kavaleriji 816 K, pri poljski artiljeriji 700 K, pri pionirji 492 K in pri vožnji 1000 K. En infanterijski polk košta na leto okroglo 630.000 K, en kavalerijski polk 840.000 K, ena artiljerijska brigada pa več kot 1 milijon kron. V tem seveda t. zv. „Ausrüstung“ ni vračunjena. Nova repetirska puška, ki je preje 80 K koštala, stane danes le 60 K. Stare Werndl-puške (okroglo 400.000 kosov) se je po 1 K 40 v prodalo. — Tako se meče krvave denarje v bogih davkoplacalcev skozi okno!

Nova vojna postava bode, kakor poročajo listi, kmalu gotova. Ako bi poslanci državnega zборa povisane troške dveletne vojaške službe za previroke smatrali, potem hoče vlada pri triletni službi ostati. Po našem mnenju bi se lahko pač mnogo žrtvovalo, da se vpelje 2 letno vojaško službo.

Nemški cesar Viljem II pride glasom časniskih poročil v jeseni tega leta na Dunaj. Preje se bode lovov našega prestolonaslednika udeležiti.

Ogrske volitve so zdaj popolnoma gotove. Izvoljenih je bilo: Narodna stranka dela 248 poslancev (to je vladina stranka!); Košutova stranka 47; Justhova stranka 57; ljudska stranka 13; Rumuni 5; Slovaki 3; brez stranke 17; 48 ti brez stranke 16; demokrati 2; kmetска stranka 3 in krč. socialei 1. Poleg tega je 21 ožih volitev. Kakor se vidi, je Khuen-Hedervaryjeva vlada popolnoma zmagala.

Košut in klerikalci. Čudne stvari se godijo po svetu: tisti Košut, ki je sin veleizdajalnega upornika, ki je bil vedno vroči sovražnik Avstrije, proti kateremu se je voditelj avstrijskih klerikalcev dr. Lueger tako vročo boril, — ta Košut gré zdaj roka v roki z ogrskimi klerikalci. Je pač resnica: klerikalci vseh narodov bi se tudi s hudičem zvezali, da dosežejo svoje črne cilje.

Požig iz političnih vzrokov. V vasi Okula na Ogrskem so hoteli izvolitev novega župana praznovati. Pristaši podlegla kandidata pa so vas

Dopisi dobodoši in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vraca. Uredniški zakljuèek je vsak terek zvecer.

Za oznani uredništvo ni odgovorno. Cena oznani (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/3 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznaniu se cena primerno zniža.